

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Aneta Schwarzová**
Název diplomové práce: **Jiné způsoby zániku závazků**
Oponent diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který nevykázal shodu diplomové práce s jinými díly.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce problematiku zániku závazků, a to jiných způsobů zániku, než je zánik závazku splněním. Jde o materii jednak aktuální a pro praxi významnou, jednak skýtající hodně prostoru pro úvahy o případných problémech právní úpravy a jejich řešení, které přináší judikatura soudů. Autorka tohoto prostou bohatě a kvalifikovaně využila. Lze říci, že její přístup a způsob zpracování diplomové práce svědčí již o zkušenostech autorky s rozбором právních textů a judikatury soudů i posuzování jednotlivých vyslovených odborných názorů.

Struktura práce je logická a svědčí o promyšleném přístupu. Po úvodní kapitole věnované obecně problematice závazků autorka rozebírá jednotlivé instituty zániku závazků kromě splnění v kapitole třetí a každý z institutů posuzuje podle stejných hledisek – nejdříve jej obecně charakterizuje, pak následuje rozbor přípustnosti daného způsobu zániku závazků, poté jeho účinky a pak závěrečné shrnutí. Poslední kapitola je věnována aktuálním otázkám vlivu pandemie COVID-19 na existenci závazkových vztahů, kde autorka srovnává českou a italskou právní úpravu a možnosti její aplikace. Cenný je v každé kapitole rozbor soudní judikatury, kde autorka vždy stručně popíše, o co v daném případě šlo a jak soudy problém posoudily, a v závěru zaujme stanovisko k přijatému řešení. Rovněž je třeba ocenit kapitolu týkající se vlivu pandemie COVID 19, která je velice aktuální, svědčí o zájmu autorky o materii zániku závazků a kvalifikovaně účinky pandemie na soukromoprávní závazky rozebírá.

Jak bylo řečeno, práce je psána jasným a srozumitelným jazykem a s pochopením jednotlivých institutů, o nichž autorka píše. Rovněž jsem se již zmínila o tom, že autorka

dobře pracuje s odbornou literaturou, z níž čerpá, je schopna vysvětlit a hodnotit názory jednotlivých autorů, na které odkazuje a kvalifikovaně rozebírá soudní judikaturu. Způsob práce s judikaturou, kterou autorka využila pro zpracování své diplomové práce, je třeba rovněž pozitivně hodnotit. Dobře zpracovány jsou i závěry práce, kde autorka vysvětluje, na jaké právní pojmy se především zaměřila. Ohledně některých otázek a vyslovených názorů by bylo vhodné doplnit vysvětlení a otevřít diskusi při obhajobě práce. Jde o následující příklady:

Na str. 33 až 42 autorka rozebírá institut odstoupení od smlouvy a zaměřuje se na úpravu obsaženou v § 2001 až 2005 občanského zákoníku. Odstoupení od smlouvy je však upraveno i v rámci úpravy prodlení, a to pod názvem Společná ustanovení § 1977 až 1979 občanského zákoníku. Bylo by dobré, pokud by autorka vysvětlila a uvedla svůj názor na vztah této úpravy k jí popisovaným ustanovením § 2001 až 2004 o. z. V rámci odstoupení se autorka věnuje i pojmu podstatného porušení smlouvy. Dobře rozebírá judikaturu zabývající se tímto pojmem, nicméně zobecnění tohoto pojmu dovozované z judikatury (str. 42 a také v závěrech práce) lze považovat za poněkud úzké, přicházející v úvahu prakticky jen u kupní smlouvy nebo smlouvy o dílo, kde předmětem závazku je určitá věc nebo zhotovení věci.

Rozbor výpovědi a zejména její přípustnosti na str. 43 je poměrně povšechný. Bylo by vhodné, pokud by autorka rozlišila možnosti výpovědi z hlediska povahy smluv, u nichž výpověď jako důvod zániku závazku přichází v úvahu. Rozdílné je využití výpovědi u smluv zakládající trvalý závazek na dobu neurčitou a u smluv uzavřených na dobu určitou, dále možnosti, resp. přípustnost a povaha výpovědi u smluv zakládajících závazek k jednorázovému plnění, např. u smluv o dílo nebo i u smlouvy kupní.

Na str. 51 autorka konstatuje v souvislosti s nemožností plnění, že po úspěšném prokázání nemožnosti plnění dochází k ukončení obligačního vztahu. Toto konstatování není přesné, neboť k zániku závazku v důsledku nemožnosti plnění dochází okamžikem, kdy nemožnost nastala, jak je správně uvedeno na str. 53, nikoli až okamžikem, kdy tuto skutečnost některá ze stran prokáže. Jde však pouze o nepřesné vyjádření, což je patrné již z textu na zmíněné straně 53.

Uvedené poznámky jsou spíše doporučeními směřujícími k rozšíření a prohloubení některých závěrů diplomové práce a k diskusi o zpracovávané problematice. Práce je velice dobře a pečlivě zpracovaná, autorka jí prokázala nejen znalost problematiky a dobrou orientaci v právním textu, ale i schopnost dobře analyzovat právní texty i soudní judikaturu a kvalifikovaně výsledky své analýzy přednést v psaném textu.

Doporučuji tedy předloženou diplomovou práci k obhajobě. K bližší diskusi v rámci obhajoby lze doporučit, aby se autorka zaměřila na zmíněné otázky (i) konstrukce úpravy odstoupení od smlouvy v občanském zákoníku a (ii) případných rozdílů v přípustnosti výpovědi podle povahy smlouvy.

V Praze dne 29.~~5~~. 2020

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,